Clădirea Negresco București...

Moda statuilor aplicate pe fațade a mai lăsat vestigii, pe bulevardele centrale: General Magheru și Regina Elisabeta. Mai puțin vizibil este un alt exemplu, lângă Carul cu Bere, str. Stavropoleos, 3. Casa, la subsolul căreia funcționează crama restaurantului vecin, este și ea monument istoric și se integrează în ansamblul dintre Calea Victoriei și strada Smârdan, unde, pas cu pas, se aliniază clădiri de valoare arhitecturală și urbanistică sub ale căror temelii arheologii au descoperit rămășițele unor vechi hanuri.

De pildă, la origine, pe amplasamentul nr. 3 a fost una dintre construcțiile hanului Zlătari. Suprafața acestei parcele este de 222 mp. Imobilul care s-a clădit acolo în 1873 îi aparținea lui Dimitrie Cavadia, dintr-o familie de greci brăileni (Iorgu Cavadia era în acea vreme un cunoscut cîntăreț și autor de romanțe care a întemeiat Conservatorul „Lyra“ la Brăila). Peste o pivniță încăpătoare se ridicau două etaje spre stradă și trei în spate, având între ele o curte interioară.

Îndată ce a fost terminată, în 1874, clădirea a trecut în proprietatea bancherului Ștefan Petrovits von Armis. Acesta, în 1882, a recurs la serviciile arhitectului Richard Kraft, pentru a-i da edificiului înfățișarea actuală: parter, destinat unor prăvălii, și două niveluri de locuit, fiecare având câte cinci camere, cu dependințele de rigoare. Este casa pe care, la moartea bancherului, în 1900, a moștenit-o fiica sa, Ecaterina Em. Kretzulescu. Dintre proprietățile acestei doamne mai amintim căminul Conservatorului de la colțul străzii Henri Coandă cu continuarea bulevardului Dacia și orfelinatul de la Arcul de Triumf (piața I.I.C. Brătianu, colț cu Bdul Al. Averescu).

Statuile alegorice de la etajul I, încadrând prima și ultima dintre cele patru ferestre ale fațadei, reprezintă Arta, Comerțul, Știința și Industria. Nu se știe cine a fost autorul acestor opere artistice, dar stilul și execuția celor patru personaje masculine sugerează un atelier italian. Știința – lumina intelectuală – determina ce și cum se fabrica (Industria), iar Comerțul simboliza mișcarea produselor vândute și cumpărate. Înflorirea Artei era, la rândul ei, condiționată de succesul operațiilor precedente.

În anii care au urmat după Independență, acest capăt al Podului Mogoșoaiei și străzile aferente alcătuiau, printr-o experiență de secole, un cartier comercial în plină dezvoltare. Iar familia proprietarilor, care-și afirma vanitos poziția socială prin titlul de noblețe austriac și printr-un impunător monument funerar la Bellu, își va continua ascensiunea prin alianța cu vechiul neam boieresc al Crețuleștilor până la titlul princiar italian al celui din urmă reprezentant al acelora în linie bărbătească.

(Document încărcat pe Scribd de Sevastian Voicu în Dec 19, 2011)